

Sygn. akt: I C 1012/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Wieczorek

Protokolant: p.o. stażysty Agnieszka Maderak

po rozpoznaniu w dniu 08 lutego 2017 r. w Poznaniu sprawy z powództwa

(...) S.A. z siedzibą w P.

przeciwko

W. S. (1)

o zapłatę

1. Uchyła nakaz zapłaty z dnia 16 listopada 2015 roku w całości i oddała powództwo;
2. Kosztami postępowania obciąża powoda w całości i nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa Sąd Okręgowy w Poznaniu kwotę 38.800,00 zł.

SSO Agnieszka Wieczorek

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 18 czerwca 2015 roku powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P. zwróciła się z powództwem o zapłatę przeciwko W. S. (1) i wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i orzeczenie nim, że pozwany ma zapłacić na rzecz powoda kwotę 1 034 649,28 zł wraz z odsetkami ustawowymi za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Jednocześnie powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz o zwolnienie od kosztów sądowych w całości ze względu na brak środków umożliwiających ich poniesienie.

Uzasadniając swoje stanowisko powód wskazał, że wypełnił weksel własny in blanco pozwanego na kwotę 1 534 650,00 zł zgodnie ze sporządzoną deklaracją wekslową. Pismem z dnia 4 listopada 2014 roku powód wezwał pozwanego do wykupu weksla, ustalając termin wykupu na dzień 21 listopada 2014 roku i miejsce płatności na ul. (...), (...)-(...) P.. Pozwany na wezwanie nie zareagował, w szczególności nie spełnił żądanego świadczenia, co uzasadnia żądanie pozwu i wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Powód wskazał nadto, że w dniu 31 grudnia 2008 roku (...) S.A. zawarła z pozwanym W. S. (1) umowę przelewu wierzytelności, której przedmiotem była wierzytelność przysługująca pozwanemu od Krajowego Związku (...) (dalej też jako: (...)) z tytułu zawartej w dniu 30 stycznia 2008 roku umowy pożyczki. Jednocześnie pozwany poręczył za zobowiązanie Krajowego Związku (...) do kwoty 1 964 649,28 zł. (...) w dniu 30 grudnia 2008 roku w akcie notarialnym (Rep. A nr(...)) poddał się egzekucji wobec pierwotnego wierzyciela – W. S. (2) o kwoty 1 964 649,28 zł. Następnie w dniu 26 lutego 2010 roku pozwany zawarł z powodem przedwstępną umowę cesji w/w wierzytelności, na podstawie której ponownie miał wejść w prawa wierzyciela przedmiotowej

wierzytelności po ziszczeniu się warunków określonych w umowie przedwstępnej i zawarciu umowy przyrzeczonej. Poręczyciel wpłacił na poczet przyszłej umowy przyrzeczonej zaliczkę w kwocie 430 000,00 zł. Jednocześnie pozwany nie wywiązał się z ustaleń zawartych pomiędzy stronami w umowie przedwstępnej, która określała warunki zawarcia umowy cesji, w konsekwencji czego, strony nie zawarły umowy przyrzeczonej. Wobec braku zapłaty przez (...) kwoty wynikającej z zakupionej wierzytelności, spółka (...) S.A. dokonała potrącenia należności z poręczycielem W. S. (1). Potrącenie obejmowało wierzytelności przysługujące (...) S.A. w kwocie 1 964 649,28 złotych z wierzytelnością pozwanego w kwocie 430 000,00 zł z tytułu zwrotu zaliczki wpłaconej na skutek przedwstępnej umowy cesji wierzytelności. Na skutek oświadczenia o potrąceniu z dnia 1 kwietnia 2011 roku wierzytelność spółki (...) S.A. uległa obniżeniu o kwotę 430 000,00 zł i na dzień sporządzenia pozwu wynosiła 1 534 649,28 zł.

W celu uniknięcia konieczności występowania na drogę postępowania sądowego powód wystąpił z wnioskami o zawiązanie do próby ugodowej. P. toczące się przed Sądem Rejonowym w C. (Sygn. akt: (...)) oraz Sądem Rejonowym dla W.w W. (...)(Sygn. akt: (...)) nie zakończyły się jednak zawarciem przez strony porozumienia.

Powód wyjaśnił, że w niniejszym postępowaniu domaga się zapłaty od pozwanego kwoty 1 034 649,28 zł, jako pozostałej do zapłaty części wierzytelności przyjmując, że pierwotna wartość zobowiązania została pomniejszona o potrąconą w dniu 1 kwietnia 2011 roku kwotę 430 000,00 zł, zaś wynika stąd wysokość zobowiązania wekslowego została pomniejszona o kwotę 500 000,00 zł dochodzonej w ramach postępowania o sygn. akt: (...).

Postanowieniem z dnia 1 lipca 2015 roku Referendarz Sądowy Sądu Okręgowego w Poznaniu oddalił wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych. Postanowieniem z dnia 13 października 2015 roku, wydanym na skutek skargi powoda na orzeczenie referendarza sądowego, tutejszy Sąd utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 16 listopada 2015 roku Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Od powyższego nakazu zapłaty zarzuty wniósł pozwany, zaskarżając go w całości i wnosząc o jego uchylenie i oddalenie powództwa w całości. Jednocześnie pozwany wniósł zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania, zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych, tj. opłaty od zarzutów oraz wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym.

W uzasadnieniu zarzutów pozwany wskazywał, że weksel został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową. W deklaracji wekslowej strony wskazały, że weksel ma stanowić zabezpieczenie ewentualnych roszczeń (...) S.A. wobec pozwanego określonych w oświadczeniu o poręczeniu z dnia 31 grudnia 2008 roku, a (...) S.A. miało prawo wypełnić weksel na sumę odpowiadającą kwocie roszczeń określonych w oświadczeniu o poręczeniu. Tymczasem powód nigdy nie nabył roszczeń określonych w przedmiotowym oświadczeniu o poręczeniu. Pozwany upoważnił powoda do wypełnienia weksla na sumę odpowiadającą zadłużeniu pozwanego ze stosunku podstawowego łączącego strony. Tymczasem zadłużenie pozwanego z tzw. stosunku podstawowego wygasło z dniem 8 marca 2010 roku, w związku ze spłaceniem przez pozwanego całej należności wynikającej z zawartej między stronami umowy.

Pozwany podnosił także, że w rzeczywistości pomiędzy stronami zawarta została ustna umowa pożyczki. Spłata pożyczki przez pozwanego została zabezpieczona poprzez podpisanie w dniu 31 grudnia 2008 roku pozornej umowy powierniczego przelewu wierzytelności, która przysługiwała pozwanemu wobec Krajowego Związku (...), opiekującej na kwotę 1 747 695,61 zł. Na powierniczy charakter przelewu wierzytelności, wskazują ustalenia zawarte w § 5 umowy. W paragrafie tym wskazano bowiem, iż nabywca (powód) zapłaci zbywcy (pozwanemu) za wierzytelność cenę, na którą składały się:

a) kwota 430 000,00 zł;

b) 50 % kwot uzyskanych przez nabywcę od dłużnika (Krajowego Związku (...)) w wyniku działań windykacyjnych, po uzyskaniu przez nabywcę od dłużnika kwoty 430 000,00 zł z tytułu należności głównej oraz odsetek ustawowych od kwoty 430 000,00 zł liczonych od dnia 2 grudnia 2008 roku do dnia zapłaty.

W ocenie pozwanego, skoro połowa uzyskanych kwot miała być przekazywana zbywcy, nie można mówić o klasycznym przelewie wierzytelności, a jedynie o powierniczym przelewie wierzytelności. Konstrukcja umowy zawartej między stronami sama w sobie wskazuje, że na podstawie umowy miało dość jedynie do przesunięcia majątkowego 430 000,00 zł z powoda (...) S.A. (pożyczkodawcy) na pozwanego (pożyczkobiorca). Na pozorność zawartej między stronami umowy cesji wskazuje także znaczna różnica pomiędzy ceną nabycia wierzytelności a wysokością samej wierzytelności. Cenę oznaczono na kwotę 430 000,00 zł (wraz z 50 % kwot wyegzekwowanych przez powoda od dłużnika), podczas gdy wierzytelność będąca przedmiotem pozornego powierniczego przelewu wierzytelności opiewała na kwotę 1 747 695,61 zł. W dniu 8 marca 2010 roku pozwany zwrócił powodowi w całości kwotę pożyczki, tj. 430 000,00 zł. Okoliczność tę potwierdza również tytuł przelewu określony jako „zwrot środków zgodnie z umową”. W związku z tym żądanie zapłaty przez powoda należności przenoszącej kwotę udzielonej pożyczki jest w ocenie pozwanego całkowicie niezasadne i jako takie powinno podlegać oddaleniu.

Postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2016 roku tutejszy Sąd oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych w postaci opłaty od zarzutów. Postanowieniem z dnia 30 czerwca 2016 roku, wydanym na skutek zażalenia pozwanego, Sąd Apelacyjny w Poznaniu zmienił powyższe postanowienia w ten sposób, że zwolnił pozwanego od kosztów sądowych w zakresie dotyczącym opłaty od zarzutów.

Postanowieniem z dnia 11 lipca 2016 roku tutejszy Sąd oddalił wniosek pozwanego o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Powód (...) S.A. z siedzibą w P. (wcześniej Grupa (...) S.A. z siedzibą w P.) prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług finansowych i windykacji należności. Powód nie zajmuje się udzielaniem pożyczek i kredytów.

Pozwany jest Prezesem Krajowego Związku (...) z siedzibą w W.. W dniu 30 stycznia 2008 roku pomiędzy (...) a W. S. (1) zawarta została umowa pożyczki, na mocy której pozwany udzielił (...) pożyczki w kwocie 1 747 695,61 zł z terminem spłaty na dzień 1 grudnia 2008 roku. W tym samym dniu D. i M. S. działający w imieniu Krajowego Związku (...) złożyli oświadczenie w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji przed notariuszem J. D., prowadzącą Kancelarię Notarialną w W. (rep. A nr (...)). Wskazani wyżej oświadczyli, że poddają się egzekucji wobec wierzyciela W. S. (1) do kwoty nie wyższej niż 1 964 649,28 zł tytułem zwrotu pożyczki udzielonej na podstawie umowy pożyczki z dnia 30 stycznia 2008 roku wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 2 grudnia 2008 roku do dnia zapłaty.

Dowód: odpis pełny KRS dla powoda (k. 8 – 14), oświadczenie o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego z dnia 30 grudnia 2008 roku, rep. A nr (...)(k. 426 – 430), zeznania pozwanego (k. 434 – 435, 483 verte - 485), zeznania świadka M. S. (k. 468 – 468 verte) oświadczenie o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego z dnia 30 grudnia 2008 roku (k. 426 – 430), zeznania świadka M. S. (k. 468 – 468 verte)

Krajowy Związek (...) miał trudności

z uzyskaniem kredytu na zapłatę składki członkowskiej, której uregulowanie było warunkiem uzyskania dotacji. W tym celu pozwany zwrócił się do powoda o pozyskanie brakującej kwoty 430 000 złotych. Z uwagi na to, że powód nie zajmuje się udzielaniem kredytów i pożyczek, strony w dniu 31 grudnia 2008 roku zawarły umowę zatytułowaną „Umowa cesji wierzytelności”, będąca faktycznie umową powierniczego przelewu wierzytelności. Umowę w takim kształcie zaproponowała pozwanemu strona powodowa. Przedmiotem umowy była wymagalna wierzytelność przysługująca pozwanemu wobec Krajowego Związku (...) z tytułu umowy pożyczki w kwocie 1 747 695,61 zł. Na podstawie w/w umowy powód zobowiązał się zapłacić pozwanemu za wierzytelność wraz z wszelkimi prawami z nią związanymi cenę, na którą składały się kwota 430 000,00 zł oraz 50 % kwot uzyskanych przez powoda od (...) w wyniku działań windykacyjnych, po uzyskaniu przez powoda od (...) spłaty kwoty 430 000,00 zł z tytułu należności głównej oraz odsetek ustawowych od kwoty 430 000,00 zł liczonych od dnia 2 grudnia 2008 roku do dnia zapłaty

(§ 5 umowy). W przypadku niewyegzekwowania kwoty 430 000,00 zł od (...) strony ustnie umówiły się, że pozwany zwróci otrzymaną kwotę 430 000,00 zł, a powód dokona zwrotnego przelewu wierzytelności na rzecz pozwanego. W imieniu strony powodowej umowę podpisali Prezes Zarządu K. P. i Wiceprezes Zarządu K. N.. Obecnie Prezesem Zarządu strony powodowej jest K. N.. Następnie w tym samym dniu pozwany złożył oświadczenie, zgodnie z którym poręczył za zobowiązanie (...) do kwoty 1 964 649,28 zł. Tytułem zabezpieczenia roszczeń wskazanych w oświadczeniu o poręczeniu, pozwany wydał powodowi weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową. Zgodnie z deklaracją wekslową powód miał prawo wypełnić weksel na sumę odpowiadającą kwocie roszczeń określonych w oświadczeniu o poręczeniu i opatrzyć ten weksel datą płatności według swojego uznania. Na siedem dni przed terminem płatności powód zobowiązany był do powiadomienia pozwanego listem poleconym o wypełnieniu weksla.

Dowód: umowa cesji wierzytelności z dnia 31 grudnia 2008 roku (k. 29 – 31), zeznania pozwanego (k. 434 – 435, 483 verte - 485), zeznania świadka P. P. (k. 455 verte – 457), zeznania świadka K. N. (k. 483 i 483 verte), zeznania pozwanego (k. 434 – 435, 483 verte - 485) deklaracja wekslowa (k. 23), weksel własny (k. 23), oświadczenie o poręczeniu z dnia 31 grudnia 2008 roku (k. 33), zeznania świadka M. S. (k. 468 – 468 verte)

Powód w dniu 4 grudnia 2009 roku wystosował do Krajowego Związku (...) przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 1 747 695,61 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 grudnia 2008 roku do dnia zapłaty w terminie trzech dni od dnia otrzymania wezwania, z tytułu umowy pożyczki udzielonej Związkowi przez W. S. (1) w dniu 30 stycznia 2008 roku.

Dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 4 grudnia 2009 roku (k.41), zeznania świadka M. N. (k. 456 verte – 457)

W dniu 26 lutego 2010 roku strony podpisały aneks do umowy z dnia 31 grudnia 2008 roku, którym zmieniły umowę powierniczego przelewu wierzytelności zawartą między stronami poprzez wykreślenie § 5 ust. 1.2 umowy, zgodnie z którym: powód zobowiązany był do zapłaty na rzecz pozwanego 50 % kwot uzyskanych przez powoda od (...) spłaty kwoty 430 000,00 zł z tytułu należności głównej oraz odsetek ustawowych od kwoty 430 000,00 zł liczonych od dnia 2 grudnia 2008 roku do dnia zapłaty. Strony oświadczyły jednocześnie, iż zapłata ceny określona w § 5 ust. 1.1 umowy, tj. 430 000,00 zł dokonana w dniu 31 grudnia 2008 roku w całości wyczerpuje roszczenia pozwanego, których podstawą jest umowa zawarta między stronami w dniu 31 grudnia 2008 roku.

W dniu 26 lutego 2010 roku powód zawarł z pozwanym przedwstępną umowę sprzedaży wierzytelności, której przedmiotem było zobowiązanie (...) S.A. do sprzedaży na rzecz W. S. (1) wierzytelności wobec Krajowego Związku (...) w wysokości 1 747 695,61 zł, według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku, nabytej na podstawie umowy z dnia 31 grudnia 2008 roku oraz zobowiązanie pozwanego do kupna od powoda przedmiotowej wierzytelności. Warunkiem zawarcia umowy przyrzeczonej w formie pisemnej, była zapłata przez pozwanego kwoty 430 000,00 zł na poczet ceny sprzedaży, do dnia 5 marca 2010 roku. Pozostała część ceny sprzedaży wierzytelności, tj. kwota 100 000,00 zł płatna miała być do dnia 31 marca 2010 roku. Kwota 100 000,00 zł wpłacona miała być tytułem odsetek. Strony zobowiązały się zawrzeć umowę przyrzeczoną w terminie 14 dni od dnia zapłaty zaliczki, przy czym nie wcześniej niż 10 marca 2010 roku.

Powód dokonał zapłaty kwoty 430 000,00 zł w dniu 8 marca 2010 roku, a więc trzy dni po wskazanym w umowie przedwstępnej terminie płatności.

Dowód: aneks do umowy z dnia 26 lutego 2010 roku (k. 432), przedwstępna umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 26 lutego 2010 roku (k. 433), potwierdzenie przelewu (k. 362), zeznania świadka P. P. (k. 455 verte – 457)

Pismem z dnia 1 kwietnia 2011 roku powód zwrócił się do pozwanego i poinformował go, że dokonał potrącenia należności. Potrącenia obejmowało wierzytelność przysługującą (...) S.A. w kwocie 1 964 649,28 zł z wierzytelnością W. S. (1) w kwocie 430 000,00 zł z tytułu zwrotu zaliczki wpłaconej na skutek umowy przedwstępnej. Jednocześnie powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 1 534 649,28 zł z tytułu poręczenia

za zobowiązanie Związku (...), K. i Organizacji Rolniczych wraz ustawowymi odsetkami od dnia 2 grudnia 2008 roku do dnia zapłaty, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Dowód: oświadczenie o potrąceniu z dnia 1 kwietnia 2011 roku (k. 39 – 40)

Pismami z dnia 29 marca 2011 roku i 11 maja 2011 roku powód ponownie wezwał Krajowy Związek (...) do zapłaty kwoty 1 534 649,28 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności do dnia zapłaty.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 11 maja 2011 roku (k. 42), wezwanie do zapłaty z dnia 29 marca 2011 roku (k. 43), zeznania świadka M. N. (k. 456 verte – 457)

Z uwagi na brak zapłaty ze strony (...), Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym P.w P. (...) K. C. z wniosku powoda wszczął wobec Związku postępowanie egzekucyjne, do sygn. akt: KM (...). W toku tego postępowania doszło w dniu 8 czerwca 2011 roku do zajęcia wierzytelności z rachunków bankowych Związku.

Dowód: wniosek egzekucyjny powoda z dnia 7 czerwca 2011 roku (k. 424 – 425) postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym P.w P. (...) z dnia 8 czerwca 2011 roku, sygn. akt: KM (...) (k. 366), zajęcia wierzytelności z rachunków bankowych

z dnia 8 czerwca 2011 roku (k. 368 – 422), zajęcie wierzytelności z dnia 8 czerwca 2011 roku (k. 423)

Pismem datowanym na dzień 6 lipca 2011 roku pozwany wezwał powoda do zawarcia umowy przyrzeczonej sprzedaży wierzytelności w kwocie głównej 1 747 695,61 zł względem Krajowego Związku (...) z siedzibą w W., stwierdzonej aktem notarialnym z dnia 30 grudnia 2008 roku, rep. A nr (...) w wykonaniu przedwstępnej umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 26 lutego 2010 roku zawartej ze spółką (...) S.A., w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania. Jednocześnie pozwany wskazał, że w przypadku bezskutecznego upływu określonego terminu do zawarcia umowy przyrzeczonej, bądź braku jakiegokolwiek kontaktu ze strony powoda, wzywa powoda do niezwłocznego zwrotu kwoty 430 000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia wezwania, uiszczony na rzecz (...) S.A. tytułem zaliczki na poczet ceny sprzedaży przedmiotowej wierzytelności względem Krajowego Związku (...).

Mimo powyższego wezwania, do zawarcia umowy przyrzeczonej między stronami nie doszło.

Dowód: wezwanie do zawarcia umowy przyrzeczonej z dnia 6 lipca 2011 roku (k. 360)

Pomiędzy stronami toczyły się postępowania przed Sądem Rejonowym dla W.w W. (...) do sygn. akt:(...) oraz przed Sądem Rejonowym wC., do sygn. akt: (...) o zawezwanie do próby ugodowej. Nie zakończyły się one jednak zawarciem porozumienia przez strony. W toku postępowania przed Sądem Rejonowym wC. pozwany oświadczył, że jest gotów zapłacić na rzecz powoda dodatkowo kwotę 100 000,00 zł.

Dowód: wniosek o zawezwanie do próby ugodowej z dnia 20 czerwca 2012 roku (k. 44 – 46), zawiadomienie o terminie posiedzenia, sygn. akt: (...) (k. 47), zawiadomienie o terminie posiedzenia, sygn. akt: (...) (k. 48), protokół z dnia 7 września 2012 roku, sygn. akt: (...) (k. 49), protokół z dnia 26 września 2012 roku, sygn. akt: (...) (k. 50)

Powód wypełnił wystawiony przez pozwanego weksel własny in blanco, na kwotę 1 534 650,00 zł i pismem z dnia 4 listopada 2014 roku wezwał pozwanego do wykupu weksla, określając termin płatności na dzień 21 listopada 2014 roku i oznaczając ul. (...), (...)-(...) P. jako miejsce płatności weksla. Pozwany nie wykupił weksla.

Dowód: ostateczne przedsądowe wezwanie do wykupu weksla z dnia 4 listopada 2011 roku wraz z potwierdzeniem nadania (k. 25 –28), weksel własny z dnia 31 grudnia 2008 roku (k. 23), deklaracja wekslowa z dnia 31 grudnia 2008 roku (k. 24)

W toku postępowania prowadzonego przez Sąd Okręgowy w sprawie (...) wydany został w dniu 20 kwietnia 2015 roku nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, zgodnie z którym pozwany zobowiązany był do zapłaty na rzecz powoda kwoty 500.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 lutego 2015 roku do dnia zapłaty, a nadto kwoty 13.450

zł z tytułu kosztów procesu w tym 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Nakaz uprawomocnił się w dniu 26 maja 2015 roku i został zaopatrzony w klauzulę wykonalności w dniu 29 czerwca 2015 roku. Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w C. E. O. prowadzi postępowanie egzekucyjne wobec pozwanego W. S. (1), do sygn. akt: (...).

Dowód: pismo komornika z dnia 22 marca 2016 roku (k. 218), zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z nieruchomości z dnia 22 marca 2016 roku (k. 219), wezwanie do zapłaty należności z dnia 22 marca 2016 roku (k. 220), zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z nieruchomości z dnia 21 marca 2016 roku (k. 221), wezwanie do zapłaty należności z dnia 21 marca 2016 roku (k. 222), zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z nieruchomości z dnia 22 marca 2016 roku (k. 223), wezwanie do zapłaty należności (k. 224), zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z nieruchomości z dnia 21 marca 2016 roku (k. 225), wezwanie do zapłaty należności z dnia 21 marca 2016 roku (k. 226), żądanie udzielenie wyjaśnień z dnia 20 kwietnia 2016 roku (k. 233), zawiadomienie dłużnika o wszczęciu egzekucji z praw majątkowych z dnia 19 kwietnia 2016 roku (k. 234)

Wobec pozwanego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowy w C. prowadzi również postępowanie egzekucyjne, do sygn. akt: KM (...)na podstawie tytułu wykonawczego - nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego w niniejszym postępowaniu w dniu 16 listopada 2015 roku i opatrzonego klauzulą wykonalności w dniu 24 marca 2016 roku.

Dowód: pismo komornika z dnia 4 kwietnia 2016 roku (k. 227), zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z dnia 4 kwietnia 2016 roku (k. 228), zajęcie wynagrodzenia za pracę oraz wierzytelności zasiłku chorobowego i wezwanie do dokonywania potrąceń z dnia 4 kwietnia 2016 roku (k. 229), zajęcia wierzytelności z dnia 4 kwietnia 2016 roku (k. 230 – 231), wezwanie do zapłaty należności z dnia 18 sierpnia 2016 roku (k. 492), zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z nieruchomości z dnia 18 sierpnia 2016 roku (k. 493), pismo komornika z dnia 18 sierpnia 2016 roku (k. 518), zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z nieruchomości z dnia 18 sierpnia 2016 roku (k. 519), wezwanie do zapłaty należności z dnia 18 sierpnia 2016 roku (k. 520), zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z nieruchomości z dnia 18 sierpnia 2016 roku (k. 521),

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów, a także na podstawie zeznań pozwanego oraz zeznań świadków: P. P., K. N., M. N. i M. S. .

Zgromadzone w sprawie dokumenty urzędowe i prywatne należało uznać za w pełni wiarygodne. Zgodnie z treścią art. 244 k.p.c. dokumenty urzędowe stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Zgodnie natomiast z treścią art. 245 k.p.c. dokumenty prywatne stanowią dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Zgromadzone w sprawie dokumenty nie były zasadniczo kwestionowane przez strony. Również sąd nie znalazł podstaw aby w zasadniczym zakresie kwestionować zgromadzone w sprawie dokumenty urzędowe i prywatne z urzędu.

Za w pełni wiarygodne i przydatne Sąd uznał zeznania świadka P. P.. Świadek formułował swoje myśli i spostrzeżenia w sposób logiczny i konsekwentny. Wyraźnie wskazał, że strony w dniu 31 grudnia 2008 roku miały na celu zawarcie umowy powierniczego przelewu wierzytelności, a nie umowy cesji, czy też pożyczki. Twierdzenia świadka znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym, co do którego Sąd nie znalazł podstaw aby go kwestionować.

Sąd dał również wiarę zeznaniom świadków K. N., M. N. i M. S., przesłuchanym w niniejszej sprawie, w oparciu o które to zeznania zostały poczynione stosowne ustalenia. Zeznania świadków były spójne, logiczne i nie zostały zakwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd uznał częściowo za niewiarygodne zeznania pozwanego, z którego zeznań wynikało, iż zawarta w dniu 31 grudnia 2008 roku pomiędzy stronami umowa powierniczego przelewu wierzytelności była umową pozorną, albowiem służyła jedynie do ukrycia, jak i zabezpieczenia zawartej pomiędzy stronami niniejszego postępowania umowy pożyczki. Okoliczność ta nie została potwierdzona w pozostałym materiale dowodowym, a w szczególności w zeznaniach świadka

P. P., które Sąd uznał za w pełni wiarygodne. O charakterze łączącej strony umowy będzie mowa w dalszej części uzasadnienia.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Bezspornym w niniejszej sprawie było, że strona powodowa jest w posiadaniu weksla in blanco wystawionego przez pozwanego W. S. (1), który został następnie wypełniony przez stronę powodową na kwotę 1 534 650,00 zł. W swej obronie pozwany podnosił zarzuty zarówno związane z wypełnieniem weksla niezgodnie z deklaracją wekslową, jak i zarzuty odnoszące się do stosunku podstawowego łączącego strony.

Na wstępie należy wskazać, że weksel posiadany przez stronę powodową to tzw. weksel in blanco, czyli weksel niezupełny. Zgodnie z treścią art. 10 prawa wekslowego jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. Cytowany przepis mówi o wekslu niezupełnym w chwili wystawienia, określanym powszechnie jako weksel in blanco. Weksel taki pełni różne funkcje w obrocie. Wskazać w tym miejscu należy, że wystawienie weksla in blanco łączy się

z zawarciem porozumienia pomiędzy podpisanym a osobą, której wręcza on weksel in blanco, czyli deklaracją wekslową, która określa, jaką treścią odbiorca weksla może wypełnić weksel in blanco. Istnienie pisemnego porozumienia co do wypełnienia weksla ułatwia przy tym przeprowadzenie dowodu, czy weksel niezupełny w chwili wystawienia wypełniony został zgodnie z zawartym porozumieniem (orzeczenie SN z dnia 24 października 1962 r., II CR 976/61, OSN 1964, poz. 27). Przepis art. 10 prawa wekslowego nie wymaga jednak szczególnej formy porozumienia wekslowego, może być ona osiągnięta także w sposób dorozumiany. W takim wypadku z uwagi na specyfikę odpowiedzialności wekslowej musi to być przejaw woli, który w świetle okoliczności towarzyszących w sposób dostatecznie zrozumiały i niewątpliwie wyraża wolę wywołania skutków prawnych objętych treścią tej czynności prawnej (art. 60 k.c.) (orzeczenie SN z dnia 28 maja 1998 r., III CKN 531/97). Ciężar dowodu, że weksel wypełniono zgodnie z porozumieniem spoczywa na dłużniku, który może korzystać ze wszystkich środków dowodowych przewidzianych w k.p.c.

(orzeczenie SN z dnia 28 października 1963 r., II CR 249/63, OSN 1964, poz. 208). Ażeby jednak pozwany mógł ten dowód przeprowadzić, musi wiedzieć nie tylko z jakiego tytułu, ale i w jakiej wysokości powód wywodzi wierzytelności. Niewskazanie wysokości zobowiązań z konkretnych podawanych przez powoda tytułów jest równoznaczne z uznaniem, że weksel został wypełniony niezgodnie z zawartym przez strony porozumieniem wekslowym (wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 17 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa 353/14). Przed wypełnieniem weksel jest umową sui generis, która powstaje z momentem podpisania weksla. Jest to umowa dwustronnie zobowiązująca, w myśl której podpisujący zobowiązuje się zapłacić za weksel wypełniony zgodnie z porozumieniem i przepisami prawa wekslowego, a osoba, której weksel wręczono, nabywa uprawnienie do żądania zapłacenia weksla, pod warunkiem jednak, że wypełni go zgodnie z porozumieniem i zasadami prawa wekslowego. Wypełnienie weksla podpisanego in blanco może być tylko wówczas uważane za niezgodne z wolą dłużnika, jeżeli sprzeciwia się ono wyraźnie oświadczonej wobec wierzyciela wekslowego woli dłużnika (patrz wyrok SN z dnia 8 maja 1997 r., II CKN 158/97, OSNC 1997, nr 10, poz. 156).

Przeciwko nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym dłużnik wekslowy może podnosić zarówno zarzuty dotyczące weksla, jak również dotyczące stosunku podstawowego, dla którego zabezpieczenia weksel został wystawiony. Oczywistym bowiem jest, że weksel in blanco jedynie zabezpiecza wierzytelność cywilną, przeto dłużnikowi przysługują przeciwko roszczeniu wekslowemu te wszystkie zarzuty, jakie mu przysługują przeciwko roszczeniu cywilnemu (tak m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 2001 roku, V CKN 264/00, LEX nr 52788), po wniesieniu bowiem zarzutów od nakazu zapłaty, wydanego na podstawie weksla, spór z płaszczyzny stosunku prawa wekslowego przenosi się na ogólną płaszczyznę stosunku prawa cywilnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 1997 roku, I CKN 48/97, OSNC 1997/9/124). Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela powyższe stanowiska.

Przenosząc rozważania na grunt niniejszej sprawy, w ocenie Sądu pozwany nie wykazał, aby strona powodowa wypełniła weksel niezgodnie z deklaracją wekslową. Weksel został wypełniony przez powoda na kwotę 1 534 650,00 zł. Zgodnie z deklaracją wekslową z dnia 31 grudnia 2008 roku weksel zabezpieczał spłaty ewentualnych roszczeń powoda wobec pozwanego określonych w oświadczeniu o poręczeniu z dnia 31 grudnia 2008 roku, który to weksel strona powodowa miała prawo wypełnić na sumę odpowiadającą kwocie roszczeń określonych w oświadczeniu o poręczeniu. Zgodnie natomiast z oświadczeniem o poręczeniu z dnia 31 grudnia 2008 roku pozwany udzielił poręczenia do kwoty 1 964 649,28 zł. Wypełnienie przez powoda weksla in blanco nie może zostać uznane za niezgodne z wolą pozwanego, gdyż w żaden sposób nie sprzeciwia się ono wyraźnie oświadczonej wobec wierzyciela wekslowego woli pozwanego. Twierdzenia pozwanego w tym zakresie należało uznać więc za całkowicie bezpodstawne.

Sporna w niniejszym postępowaniu była również kwestia jaki charakter miała umowa zawarta przez strony w dniu 31 grudnia 2008 roku. Nie znajdują oparcia

w przedstawionym materiale dowodowym twierdzenia powoda jakoby umowa ta stanowiła umowę cesji wierzytelności, ani twierdzenia pozwanego jakoby umowa ta miała charakter pozorny, a strony w istocie zawarły umowę pożyczki. W ocenie Sądu zawarta przez strony umowa miała charakter powierniczego przelewu wierzytelności.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż klasyczny przelew, inaczej cesja (łac. cessio) jest umową, z mocy której wierzyciel (zbywca, zwany też cedentem) przenosi na nabywcę (cesjonariusza) wierzytelność przysługującą mu wobec dłużnika (debitora). Umową cesji dotychczasowy wierzyciel przenosi więc wierzytelność na nowego wierzyciela. Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę i utrata jej przez cedenta – zbywcę. Przelew powoduje więc, że cedent przestaje być wierzycielem, a staje się nim cesjonariusz, przy czym przedmiotem przelewu nie jest jedynie możliwość żądania od dłużnika spełnienia świadczenia – przelew bowiem obejmuje nie tylko sukcesję samej wierzytelności, ale także inne elementy składające się na sytuację wierzyciela, w szczególności o charakterze kształtującym, takie jak możliwość wypowiedzenia stosunku zobowiązaniowego lub odstąpienia od niego (patrz: komentarz do art. 509 k.c. autorstwa Agnieszki- Rzepeckiej- Gil- stan prawny na 19.09.2011 r.).

Opisana wyżej konstrukcja przelewu została uregulowana w art. 509 § 1 k.c., gdzie zaznaczono, iż wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2).

Od „klasycznego przelewu”, o którym traktuje art. 509 k.c. należy odróżnić umowę o powierniczy przelew wierzytelności, która mimo wielu podobieństw, zawiera jednak zasadnicze odmienności, co do swojego charakteru, a przede wszystkim celu zawarcia.

W konstrukcji powierniczego przelewu wierzytelności wierzyciel pierwotny (powierzający) w oparciu o zmodyfikowaną konstrukcję przelewu, udziela zlecenia wierzycielowi wtórnemu (przejmującemu), aby ten we własnym imieniu, lecz na rzecz wierzyciela pierwotnego (powierzającego) wyegzekwował wierzytelność od dłużnika a następnie wydał ją powierzającemu po zatrzymaniu należnego wierzycielowi wtórnemu (przejmującemu) na podstawie umowy powierniczego przelewu wierzytelności dyskonta. Wierzyciel pierwotny (powierzający) nie zawiera z wierzycielem wtórnym (przejmującym) umowy zlecenia na windykację należności i nie udziela wierzycielowi wtórnemu (przejmującemu) na podstawie takiej umowy pełnomocnictwa, lecz przelewa do jego majątku wierzytelność w celu jej realizacji od dłużnika. Wierzyciel wtórny (przejmujący) zobowiązany jest, na podstawie stosunku wewnętrznego łączącego go z wierzycielem pierwotnym (powierzającym) określonym w umowie powierniczego przelewu wierzytelności w celu jej realizacji, wydać mu każdą proporcjonalną część zrealizowanej wierzytelności, którą wierzyciel wtórny (przejmujący) odzyska od dłużnika. Pozostała część należności (dyskonto z umowy) wyegzekwowana od dłużnika pozostaje bezpośrednio na rachunku bankowym wierzyciela wtórnego (przejmującego), na podstawie noty obciążeniowej, jaką w związku z uznaniem spłaty od dłużnika, Wierzyciel wtórny (przejmujący) wystawia informację wierzycielowi pierwotnemu (powierzającemu) określając w niej wartość uznanej spłaty, podział kwoty spłaty poprzez zaliczenie jej części na określone części wierzytelności (należność podstawowa, odsetki, zwrot kosztów zastępstwa procesowego etc.) zgodnie z warunkami umowy. Według tego

umowa powierniczego przelewu wierzytelności powoduje w dniu jej zawarcia powstanie skutku rozporządzającego umowy zgodnie z art. 509 i następnymi k.c. i powoduje przejście należności ewidencjonowanej w bilansie wierzyciela pierwotnego (powierzającego) do majątku wierzyciela wtórnego (przejmującego). Wierzyciel pierwotny (powierzający) powierniczo przelewa na wierzyciela wtórnego (przejmującego) należność w celu jej realizacji uzyskując w zamian warunkowe zobowiązanie wierzyciela wtórnego (przejmującego), że ten przekaże na rzecz wierzyciela pierwotnego (powierzającego) określoną w umowie powierniczego przelewu wierzytelności równowartość należności ze zrealizowanej części wierzytelności. Warunkiem jednak wymagalności zobowiązania wierzyciela wtórnego i przejmującego wobec wierzyciela pierwotnego (powierzającego) jest fakt zrealizowania wierzytelności przelanej (bez względu na sposób realizacji wierzytelności: sprzedaż, zamiana świadczenia, etc.) w taki sposób, że zobowiązanie dłużnika wygasa. Istotnym pozostaje, że w razie powierniczego przelewu w celu inkasa, rozporządzający skutek przelewu jest osłabiony, bowiem nabywca wprawdzie staje się właścicielem wierzytelności, ale jako powiernik zbywcy powinien stosować się do jego wskazówek, gdyż działa na jego rachunek.

Sąd zwrócił uwagę na fakt, że celem umowy zawartej pomiędzy powodem spółką (...) S.A. a pozwanym W. S. (1) w dniu 31 grudnia 2008 roku było właśnie wyegzekwowanie przez stronę powodową wierzytelności, jaka przysługiwała pozwanemu względem Krajowego Związku (...) w związku z zawartą między pozwanym a (...) umową pożyczki w dniu 30 stycznia 2008 roku. Należy wskazać, że umowę zawartą pomiędzy stronami należy odczytywać nie tylko poprzez jej zapisy, ale także ustne ustalenia dokonane przez strony, wszak dla ważności umowy powierniczego przelewu wierzytelności nie jest przewidziana żadna konkretna forma. Zgodnie natomiast z art. 65 § 2 k.c. w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Ważne w niniejszej sprawie są okoliczności zawarcia przez strony umowy. Tłem dla zawarcia przez strony umowy w dniu 31 grudnia 2008 roku była trudna sytuacja finansowa (...). Związek potrzebował pieniędzy na zapłatę zaliczki, która warunkowała otrzymanie dotacji. Związek nie miał zdolności finansowej do otrzymania pożyczki bądź kredytu, dlatego też pozwany, który jest Prezesem Związku zwrócił się do strony powodowej. Jako, że strona powodowa nie miała pieniędzy, aby odkupić w całości wierzytelność pozwanego w kwocie 1 747 695,61 zł, która przysługiwała mu wobec Związku z tytułu umowy pożyczki, to zaproponowała pozwanemu zawarcie umowy powierniczego przelewu wierzytelności. Strony ustaliły, że powód zapłaci na rzecz pozwanego kwotę 430 000,00 zł za tę wierzytelność i zajmie się jej windykacją w stosunku do Związku. W przypadku gdyby strona powodowa wyegzekwowała od (...) kwotę wyższą niż 430 000,00 zł strony miały dzielić się uzyskaną nadwyżką w stosunku 50/50 (§ 5 umowy). W przypadku jednak niewyegzekwowania kwoty 430 000,00 zł od Związku strony umówiły się, że pozwany zwróci otrzymaną kwotę 430 000,00 zł, a powód dokona zwrotnej cesji wierzytelności na rzecz powoda. Strony ustaliły zatem zarówno wynagrodzenie za dokonywane przez powoda działania windykacyjne jak i warunki zwrotnego przeniesienia wierzytelności na rzecz pozwanego. Wskazać więc należy, że strony nie zawarły w dniu 31 grudnia 2008 roku umowy przelewu, a umowę o powierzenie windykacji i powierniczy przelew wierzytelności. Materiał dowodowy zebrany w sprawie wskazuje, że umowa ta nie stanowi „zwykłej” umowy przelewu, jak obecnie twierdzi strona powodowa, a jej treść i relacjonowany przez ówczesnego prezesa Zarządu Spółki (...) S.A. zamiar stron - wskazuje na specyficzną formułę przelewu powierniczego, jako środka dla realizacji umowy w zakresie zlecenia windykacji. Treść umowy, jak i ustalenia stron wskazują, że strony miały zamiar zawrzeć umowę odmienną od uregulowanej w k.c. umowy przelewu wierzytelności, zakładały inny jej i cel i sposób realizacji.

Sąd miał również na uwadze, że w dniu 26 lutego 2010 roku strony zawarły aneks do umowy z dnia 31 grudnia 2008 roku, w którym zmieniły umowę z dnia 31 grudnia 2008 roku w ten sposób, że wykreśliły § 5 ust. 1.2. zgodnie z którym: powód zobowiązany był do zapłaty na rzecz pozwanego 50 % kwot uzyskanych przez powoda od (...) kwoty 430 000,00 zł z tytułu należności głównej oraz odsetek ustawowych od kwoty 430 000,00 zł liczonych od dnia 2 grudnia 2008 roku do dnia zapłaty. Strony oświadczyły jednocześnie, iż zapłata ceny określona w § 5 ust. 1.1 umowy, tj. 430 000,00 zł dokonana „w dniu 31 grudnia 2008 roku w całości wyczerpuje roszczenia pozwanego, których podstawą jest umowa zawarta między stronami w dniu 31 grudnia 2008 roku. Powyższe jednak w żadnym stopniu nie wpłynęło w ocenie Sądu na charakter łączącej strony umowy. Strony bowiem tego samego dnia zawarły przedwstępną umowę sprzedaży wierzytelności, w której zobowiązały się do zawarcia umowy przyrzeczonej w formie pisemnej pod warunkiem zapłaty do dnia 5 marca 2010 roku przez pozwanego zaliczki na poczet ceny sprzedaży wierzytelności w kwocie 430 000,00

zł. Cena sprzedaży została ustalona na 530 000,00 zł. Pozostała część, tj. 100 000,00 zł płatna miała być przez pozwanego do dnia 31 marca 2010 roku i w istocie kwota ta stanowić miała odsetki za korzystanie z przekazanej mu kwoty 430 000 złotych i wynagrodzenie powoda za działania windykacyjne. Pozwany spełnił warunek do zawarcia umowy przyrzeczonej zwrotnej cesji wierzytelności i zapłacił na rzecz powoda kwotę 430 000,00 zł, jednak dopiero w dniu 8 marca 2010 roku, czyli trzy dni po przewidzianym terminie. Powyższe jedynie potwierdza wcześniejsze ustalenia Sądu, ze strony miały na celu zawarcie umowy powierniczego przelewu wierzytelności.

Nie znalazły również uznania Sądu twierdzenia pozwanego, jakoby zawarta między stronami umowa powierniczego przelewu wierzytelności była umową pozorną, albowiem służyła jedynie do ukrycia, jak i zabezpieczenia zawartej pomiędzy stronami umowy pożyczki. Brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, iż w rzeczywistości zamiarem stron było zawarcie umowy pożyczki, a nie umowy powierniczego przelewu wierzytelności. Ciężar dowodu spoczywał w tym zakresie na pozwanym, który tych okoliczności nie wykazał. Powyższemu przeczy również charakter działalności gospodarczej strony powodowej, która nie zajmuje się udzielaniem pożyczek i kredytów.

Istota pozorności oświadczenia woli wyraża się najogólniej rzecz biorąc w tym, że jest ono symulowane, co oznacza, że strony próbują wywołać wobec osób trzecich rzeczywiste, prawdziwe przeświadczenie, że ich zamiarem jest wywołanie skutków prawnych, objętych treścią ich oświadczeń woli, ponadto między stronami musi istnieć tajne, niedostępne osobom trzecim porozumienie, że te oświadczenia woli nie mają wywołać zwykłych skutków prawnych (akt konfidencji). Brak zamiaru wywołania skutków prawnych musi zostać przejawiony wobec drugiej strony czynności prawnej tak otwarcie, aby miała ona pełną świadomość co do pozorności złożonego wobec niej oświadczenia woli i co do rzeczywistej woli jej kontrahenta i w pełni się z tym zgadzała. Brak któregośkolwiek z tych elementów wyłącza zaistnienie pozorności. Oba akty - pozorna czynność prawna i akt konfidencji muszą być ze sobą intelektualnie i czasowo powiązane; jedno zdarzenie musi zawierać w sobie dokonanie czynności prawnej pozornej, jawnej dla osób trzecich

i zawarcie aktu konfidencjonalnego. Nie można zatem przyjąć, że czynnością pozorną jest czynność prawna, którą strony zawarły w rzeczywistym zamiarze wywołania skutków prawnych, a następnie powzięły wolę odwrócenia jej skutków prawnych, „upozornienia”, „dewalidacji” tej czynności. Niezgodność rzeczywistego zamiaru stron z treścią czynności prawnej musi odnosić się do jej skuteczności prawnej, woli powołania do życia określonego stosunku prawnego. Nie powoduje pozorności wskazanie przez strony fałszywych pobudek, daty lub miejsca zawarcia umowy, powołanie się na nieprawdziwe fakty, wadliwe nazwanie umowy lub poszczególnych praw i obowiązków.

Zawarta między stronami umowa powierniczego przelewu wierzytelności nie miała charakteru umowy pozornej. Oceniając bowiem zgromadzony materiał dowodowy Sąd miał pełne podstawy do uznania, że zawarta umowa powierniczego przelewu wierzytelności nie była pozorna. Wbrew twierdzeniom pozwanego nie była to umowa pożyczki. Przy czynności pozornej obie strony nie mają zamiaru wywołania skutków prawnych zawieranej czynności prawnej. Tutaj zaś taka sytuacja nie zachodziła. Świadczą o tym dobitnie zeznania świadka P. P., który wprost wskazał, jakie były przyczyny wybrania akurat takiej formy prawnej i wzajemne ustalenia stron (k. 455 verte). Treść tych zeznań jednoznacznie wskazuje, iż strony chciały przenieść na powoda wierzytelność celem jej windykacji od (...). Strony zastrzegły także w przypadku niewyegzekwowania należności od Związku, zwrotną cesję powierniczo przelanej wierzytelności. Powód nadto podejmował działania mające na cel uzyskanie od Związku przeniesionej na niego wierzytelności, a polegające na wezwaniu dłużnika do zapłaty. Nie można więc twierdzić, by strony miały jedynie zamiar wywołania u osób trzecich przekonania, iż zmierzają do wywołania zwykłych skutków czynności prawnej, a tak naprawdę na celu miały zawarcie umowy pożyczki. Należy też dodatkowo zauważyć, że gdy umowa jest przez obie strony wykonywana, nie może być mowy o jej pozorności (por. wyrok SN z 19.01.2010 r., I UK 261/09, Lex nr 577825).

Konsekwencją ustalenia, że strony łączyła umowa powierniczego przelewu wierzytelności było uznanie, iż pozwany nie mógł złożyć skutecznie oświadczenia o poręczeniu, gdyż oświadczenie to sprzeczne było z istotą stosunku łączącego strony. Skutkiem umowy zawartej przez strony nie było bowiem przejście wierzytelności na powoda i utrata jej przez pozwanego. W ramach umowy powierniczego przelewu wierzytelności pozwany przelał na powoda wierzytelność jedynie w celu jej windykacji i nadal pozostaje wierzycielem Krajowego Związku (...). Pozwany nie mógł złożyć więc oświadczenia o poręczeniu, gdyż w takim wypadku stawał się jednocześnie wierzycielem i poręczycielem

przysługującej mu wierzytelności. Zgodnie z art. 876 §1 k.c. przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. Zgodnie z powyższym poręczenie stanowi formę zabezpieczenia spłaty cudzego zobowiązania poprzez zaciągnięcie przez poręczyciela odrębnego zobowiązania wobec wierzyciela, w którym przyjmuje on na siebie obowiązek spłaty istniejącego zobowiązania innej osoby, w przypadku, gdyby dłużnik główny nie wykonał swojego zobowiązania. Skoro zatem pozwany nie mógł poręczyć za zobowiązanie (...) odpadła podstawa do wypełnienia weksla in blanco i wytoczenia powództwa na podstawie tego weksla.

Z uwagi na powyższe ustalenia, Sąd w punkcie I sentencji wyroku uchylił nakaz zapłaty i oddalił powództwo.

Na marginesie zaznaczyć należy, że za oddaleniem powództwa przemawiały również zasady współzycia społecznego. W toku postępowanie prowadzonego przed tutejszym Sądem, do sygn. akt: (...) wydany został w dniu 20 kwietnia 2015 roku nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla, zgodnie z którym pozwany zobowiązany jest do zapłaty na rzecz powoda kwoty 500.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 lutego 2015 roku do dnia zapłaty, a nadto kwoty 13.450 zł z tytułu kosztów procesu w tym 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Nakaz zapłaty uprawomocnił się w dniu 26 maja 2015 roku. Rażąco niesprawiedliwym byłoby więc wobec pozwanego uwzględnienie niniejszego powództwa, podczas gdy w sprawie do sygn. akt: (...)Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę, która znacząco przewyższa jego ewentualne zobowiązanie w stosunku do powoda, choć nie zgłoszone w żadnym z postępowań tj. 100 000,00 zł.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i obciążył nimi powoda jako przegrywającego spór w całości. Z uwagi na to, że pozwany zwolniony był od kosztów sądowych, Sąd zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa kwotę 38 800,00 zł, na którą złożyła się nieuiszczona opłata od zarzutów.

SSO Agnieszka Wieczorek